

Plenum

Tisdag 16.9.2025 kl. 14.00—16.49

9. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ordnande av social- och hälsovård

Regeringens proposition RP 86/2025 rd

Remissdebatt

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 9 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talman konferensen föreslår att ärendet remitteras till social- och hälsovårdsutskottet, som grundlagsutskottet och försvarsutskottet ska lämna utlåtande till.

För debatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen. — Minister Grahn-Laasonen, varsågod.

Debatt

15.12 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on erittäin tärkeä hallituksen esitys, joka koskee sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista poikkeusoloihin. Tämä on osa sitä laajaa työtä, jota hallitus tekee, jotta Suomi on turvassa kaikissa tilanteissa ja jotta jokaisella sektorilla tehostetaan varautumista myös sotilaallisen voimankäytön tilanteisiin ja sen mahdollisuuteen.

Hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain muuttamiseksi koskee hyvinvointialueiden antamaa virka-apua Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle ja Pohjois-Atlantin liitolle sekä hyvinvointialueiden ja Puolustusvoimien välistä yhteistyötä ja sen rahoitusta. Lakimuutoksen myötä hyvinvointialue olisi velvollinen varautumaan sotilaalliseen voimankäyttöön tai sen uhkaan. Hyvinvointialuekohtainen varautuminen määriteltäisiin valtioneuvoston päätöksellä, joka perustuisi Puolustusvoimien tarpeisiin. Uusien velvoitteiden täyttäminen rahoitettaisiin täysimääräisesti valtion erillisrahoituksella, joka kohdennettaisiin hyvinvointialueille valtioneuvoston päätöksellä.

Kyseessä olisi hyvinvointialueille annettava uusi tehtävä, jonka mukaan hyvinvointialueen tehtävänä olisi varautuminen sotilaalliseen hyökkäykseen tai sen uhkaan siltä osin kuin se tukee Puolustusvoimien tai puolustusliitto Naton puolustuskykyä. Esityksellä ei olisi tarkoitus antaa hyvinvointialueille velvoitteita, jotka liittyvät siviiliväestön sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen liittyvään varautumiseen, sillä nämä velvoitteet sisältyvät jo nykyisellään voimassa olevaan lainsäädäntöön. Esityksellä ei säädettäisi myöskään sosiaalihuollon erityistehtävistä poikkeusoloissa.

Hyvinvointialue olisi velvollinen varautumaan sotilaallisen voimankäytön ja sen uhan tilanteisiin. Hyvinvointialuekohtainen varautuminen määriteltäisiin valtioneuvoston päätöksellä. Valtioneuvoston päätös valmisteltaisiin siten, että se perustuisi Puolustusvoimien tosiasiallisiin tarpeisiin. Hyvinvointialueiden varautumisen taso ja siihen liittyvät tehtävät

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

eivät olisi kaikilla hyvinvointialueilla samanlaisia, vaan tehtävissä ja velvoitteissa voisi olla maantieteellistä vaihtelua. Tavoitteena on varmistaa näiden tehtävien edellyttämä hyvinvointialueiden ja Puolustusvoimien tiivis yhteistyö niin normaalioloissa tapahtuvassa suunnittelu-, koulutus- ja harjoitteluyhteistyössä kuin poikkeusoloissa Suomen puolustamisessa.

Esityksen mukaan hyvinvointialueille säädettävät uudet tehtävät liittyisivät terveydenhuollon toimitilojen suojaamiseen, terveydenhuollon toimintojen siirrettävyyteen, ensihoidon lisäresursointiin, materiaallisen varautumisen parantamiseen sekä yhteiseen suunnittelu-, koulutus- ja harjoitustoimintaan Puolustusvoimien ja puolustusliitto Naton kanssa. Hyvinvointialueiden varautumisvelvollisuutta tarkennettaisiin valtioneuvoston päätöksellä siten, että se perustuisi puolustus suunnittelun määrittämiin terveydenhuollon tukitarpeisiin. Päätös valmisteltaisiin yhteistyössä Puolustusvoimien, sosiaali- ja terveysministeriön sekä hyvinvointialueiden kesken. Valtioneuvoston päätös olisi mahdollista salata tarvittavilta osin, jotta tarkemmat varautumistoimenpiteet eivät vaarantuisi.

Tämä ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2025, ja olemme ennakkoon käyneet valiokunnan ja eduskunnan suuntaan keskustelua siitä tarpeesta, että olisi hyvä saada tämä käsiteltyä mahdollisimman nopealla aikataululla, jotta varautuminen ja tämän lain mukaiset uudet tehtävät voisivat käynnistyä ja saisimme sitä kautta tehostettua Suomen valmiutta ja varautumista sotilaalliseen voimankäyttöön ja sen uhkaan. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Partanen, olkaa hyvä.

15.16 Karoliina Partanen kok: Arvoisa puhemies! Varautuminen kriisioloihin on erittäin tärkeää. Olemme saaneet vakavat opit Venäjän käymästä laittomasta hyökkäyssodasta Ukrainassa. Terveydenhuollon infrastruktuuri Ukrainassa on ollut Venäjän hyökkäyssodassa aktiivisten hyökkäysten kohteena. Sairaaloihin ja muihin terveydenhuollon yksiköihin kohdistuneiden suorien hyökkäysten lisäksi asiakkaiden ja potilaiden pääsy terveystalveluihin on heikentynyt epäsuorasti turvallisuushuolien, liikkumisrajoitusten, katkenneiden toimitusketjujen, diagnoosivälineiden ja lääkkeiden puutteen, väestön massiivisen siirtymisen sekä sähkökatkosten vuoksi. Venäjä ei ole kaihtanut keinoja tuhotessaan Ukrainan terveydenhuollon infraa. Edes lastensairaala ei ole säästynyt venäläisten brutaaleilta pommeilta ja vihalta.

Pidän erittäin tärkeänä, että nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys velvoittaa hyvinvointialueita suunnittelemaan toimintaansa siirrettävissä tai suojaan sijoitetuissa toimitiloissa sekä varmistamaan näiden tilojen olemassaolon. Velvoite on merkittävä niin kansalaisten turvallisuuden takia kuin myös hyvinvointialueiden toimintaedellytysten näkökulmasta, ottaen huomioon opit Ukrainan sodasta.

Esitys mahdollistaa uusien tilojen rakentamisen tai olemassa olevien tilojen varustelun vastaamaan uutta käyttötarkoitusta. Kuten ministeri kertoi, velvoitteen seurauksena hyvinvointialueille osoitetaan tehtävien hoitamiseen erillinen rahoitus, mikä on tärkeää, sillä hyvinvointialueille aiheutuu kustannuksia asetettavista velvoitteista.

Arvoisa puhemies! Tänä päivänä, kun puhumme sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista, puheisiin liittyy usein keskustelua siitä, tukeeko joku päätös kokonaisturvallisuutta. Kokonaisturvallisuudesta keskusteleminen ja huolehtiminen on tärkeää, ja siksi myös hal-

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

litus toimii asiassa konkreettisin lakiesityksin. Hallitus on pitänyt kokonaisturvallisuudesta huolta myös koskien aiempaa päätöksentekoa.

Omalla hyvinvointialueellani Pohjois-Savossa alueen päättäjät ovat useasti nostaneet keskusteluun eduskunnan tekemien päivystysverkkopäätöksien vaikutukset kokonaisturvallisuuteen. On jopa väitetty, että hallituksen päätös vaarantaa kokonaisturvallisuuden Pohjois-Savossa. Päivystysverkkopäätöstä valmisteltaessa valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö sekä puolustusministeriö tekivät tiivistä yhteistyötä, ja on selvää, että päivystyspäätöksessä on otettu huomioon myös kokonaisturvallisuus.

Nyt käsiteltävänä oleva esitys yhdessä kesäkuussa voimaan tulleen lain kanssa korostaa hallituksen työtä ja huolta kansalaisten turvallisuudesta kaikissa olosuhteissa.

Arvoisa puhemies! Hyvinvointialueet ovat monella tapaa hyvin erilaisia. Hallitus ottaakin vahvasti huomioon eri alueiden erilaiset tarpeet esityksessä. Jatkossa varautuminen mitoitetaan esimerkiksi alueen olosuhteiden, riskien ja väestön tarpeiden mukaan. Tärkeintä on, että jokainen suomalainen voi luottaa saavansa apua oikeaan aikaan, asuipa missä päin Suomea tahansa.

Alueiden oman vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että hallitus vahvisti kesäkuussa voimaan tulleella lailla alueiden muodostamien viiden yhteistyöalueen roolia sosiaali- ja terveyshuollon valmiudessa ja varautumisessa perustamalla kansallisen valmiusryhmän. Myös Pohjois-Savon hyvinvointialue on tässä työssä mukana, ja vaikuttamismahdollisuudet ovat suorat ja välittömät.

Kiitos ministeri Grahn-Laasoselle tärkeästä työstä tässäkin suomalaisia puhuttavassa asiassa. — Kiitos. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vastauspuheenvuoro, yksi minuutti, edustaja Krista Kiuru, olkaa hyvä.

15.20 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Partanen otti esiin täällä päivystyksen, ja minä pidän sitä kyllä kiinnostavana avauksena kokoomukselta, että he etukäteen jo kertovat, kun tätä esitystä ruvetaan käsittelemään täällä, että tämä päivystys on siis asia, mikä ei millään tavalla liity tähän. En tiedä kyllä, miten se on mahdollista, kun me puhutaan Suomessa siitä, että me annetaan hyvinvointialueille nyt tehtävä niin sanotusti vastata valmiudesta ja varautumisesta, ja aivan keskeistä on, miten kuumatoiminnot järjestetään Suomessa jatkossa. Kuumatoiminnot ovat nämä aivan ytimissä olevat tehtävät, kuten päivystys, kuten esimerkiksi leikkaustoiminta, kuten esimerkiksi tehohoito. On siis käsittämätöntä ja vastuutonta puhetta kertoa, että tästä asiasta ei tarvitse siten keskustella eikä miettiä, miten päivystystä järjestettäisiin näissä maakunnissa.

Oli minusta käsittämätön avaus kokoomukselta, mutta ministeriä kiitän siitä, että piditte sananne. Lupasitte tämän esityksen tänne saliin, ja on tärkeätä, että se tuli jo tässä vaiheessa. Minusta nyt pitäisi kyllä ottaa hiukan malttia kokoomuksen [Puhemies koputtaa] ja arvioida myös tätä päivystystoimintaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vielä vastauspuheenvuoro, edustaja Partanen, ja sitten siirrymme takaisin listalle. — Olkaa hyvä.

15.21 Karoliina Partanen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En tainnut kuitenkaan puheenvuorossani sanoa, että asiasta ei tarvitse keskustella, vaan nimenomaan sa-

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

noin, että viime kesäkuussa voimaan tulleella lailla mahdollistimme hyvinvointialueille sen, että he voivat olla osana tätä työtä, jossa hyvinvointialueilla varaudutaan ja pidetään kansalaisten turvallisuudesta huolta jokaisessa poikkeusolotilanteessa. Omalla hyvinvointialueellani kaksi yöpäivystystä tulee menemään vuodenvaihteessa kiinni, ja hyvinvointialueilla tehdään tärkeää ja erittäin vaikuttavaa ja hyvää työtä sen eteen, että saamme korvaavat toiminnot käyntiin heti vuodenvaihteen alusta ja pidämme jokaisesta pohjoissavolaisesta huolta.

Todellakin me kaipaamme tärkeää ja rakentavaa keskustelua nimenomaan sosiaali- ja terveydenhuollon ympärille. Emme kuitenkaan sitä, että kansalaisia pelotellaan, koska on aivan selvää, kuten ministeri Grahn-Laasonenkin tässä kertoi ja kuten esityksestä käy ilmi, että asiaa ollaan valmisteltu ja valmisteltu myös edellisen lainsäädännön puitteissa usean eri ministeriön toimesta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Sitten palaamme listalle. — Edustaja Nikkanen, olkaa hyvä.

15.23 Saku Nikkanen sd: Arvoisa herra puhemies! Tosiaan tämä hallituksen esitys on lähtökohdiltaan oikeansuuntainen ja kannatettava. On selvää, että sosiaali- ja terveydenhuollon valmiutta on vahvistettava, jotta voimme vastata muuttuneen turvallisuus- ja toimintaympäristön vaatimuksiin, erityisesti tilanteissa, joissa aseellisen hyökkäyksen uhka ja poikkeusolot ovat todellisia.

Mutta, arvoisa puhemies — tästä debatistakin lähti käyntiin tämä keskustelu — samalla kun hallitus puhuu valmiuden parantamisesta, se unohtaa yhden keskeisen realiteetin: Suomessa useilla hyvinvointialueilla on viime vuosina vähennetty yöpäivystyksiä ja tullaan myös vähentämään. Muun muassa lokakuun alussa Salon yöpäivystys sulkee ovensa ja ennen kaikkea tärkeät leikkaussalitoiminnot siirretään muualle. Tämä leikkaussalitoimintojen heikkeneminen on äärimmäisen tärkeä asia ja erityisesti mahdollisessa kriisinhallintatilanteessa. Oli sitten kyse aseellisesta konfliktista tai muista poikkeusoloista, meillä ei välttämättä ole riittävästi kapasiteettia vastata nopeasti ja tehokkaasti. Mielestäni hallituksen tulisikin nyt toimia juuri päinvastoin: mitä hajautetumpi sairaalaverkkomme on, sitä vaikeampi sitä on sotilaallisesti uhata ja horjuttaa. Keskittäminen tekee meistä haavoittuvampia. Sen sijaan laaja, alueellisesti kattava sairaalaverkko olisi paitsi kansanterveyden myös kansallisen turvallisuuden kannalta järkevä ratkaisu.

Tässä äskeisessä debatissa otettiin esille myös Pohjois-Savon tilanne, ja niin kuin me olemme kaikki varmasti lehdistöstä ja mediasta kuulleet, niin tilannehan siellä yöpäivystyksen osalta on todella vaikea. Voimme puhua kauniita siitä, miten hyvää työtä siellä tehdään, ja hyvää työtä siellä tehdään, mutta todella, todella vaikeassa tilanteessa. Tämä sama tilanne tulee olemaan meillä vastassa myös Salossa Varsinais-Suomen alueella, koska Turun TYKSiin yöpäivystys on täysin ruuhkautunut, ja siitäkin on kyllä aiemmin varoitettu.

Jos hallitus ajattelee niin, että kyllä nämä ihmiset nyt voivat liikkua näihin jo suljettuihin sairaaloihin ja yöpäivystyksiin ja leikkaussaleihin ja kalustokin on sinne siirrettävissä, niin ei se nyt ihan niin yksinkertainen asia kuitenkaan sitten poikkeustiloissa ole. Ja sitten voidaan myöskin pohtia sitä, että jos me ei tälläkään hetkellä esimerkiksi vaikka siellä Pohjois-Savossa tai tuolla meillä Varsinais-Suomessa pärjätä, ihan siviilien sairaanhoidossa yöpäivystyksessä, ja jos ei me pystytä sitä ratkaisemaan tälläkään hetkellä, niin mitä sitten,

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

jos tilanne on oikeasti se, että meitä vastaan kohdistuu sotilaallinen hyökkäys ja me tarvitsemme kaikki tilat? Tämä yhtälö on ainakin itselleni hyvin hankala hahmottaa ja ymmärtää, että oikeastiko muka riittää tämä nykyinen verkko.

Se on ihan selvää, että jos meihin kohdistuu sotilaallinen hyökkäys, niin kyllä se hajautetumpi verkko on myöskin hyökkääjälle huomattavasti vaikeampi kohde horjuttaa tätä yhteiskuntaa kuin se, että me keskitetään tietyt palvelut, koska ne osaajat ovat siellä keskiteytyissä palveluissa ja myöskin se laitteisto on siellä. Meillä tuskin on tätä valmiutta hirveästi ainakaan vielä maan alle varattu.

No, me olemme nyt Nato-maa, ja se tuo mukanaan sitten näitä velvoitteita ja edellyttää myös, että meidän siviilipuolustus on kunnossa. Tämän sairaalaverkoston hajauttaminen ja yöpävystyksen säilyttäminen, jopa vahvistaminen, olisi konkreettinen askel kohti parempaa varautumista.

Arvoisa puhemies! Toivon, että valiokuntakäsittelyssä tämä näkökulma otetaan vakavasti huomioon. Lakimuutoksen tavoite siis on edelleen hyvä, mutta sen toteutus ei saa jäädä puolitiehen. Meidän on katsottava kokonaisuutta, ei vain lainsäädännön pykälää vaan myös sitä, miten arjen rakenteet tukevat kriisinkestävyyttä.

Arvoisa puhemies! Toivon edelleen, että näistä tietyistä yöpävystyksen päätöksistä voimme peruuttaa ja antaa hyvinvointialueille mahdollisuus itse järjestää nämä päivytyksensä ja leikkaussalitoimintansa, sillä siellä se paras asiantuntijuus ja osaaminen on. [Timo Suhonen: Loistava puheenvuoro! — Krista Kiuru: Erinomainen!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Merinen, olkaa hyvä.

15.27 Ville Merinen sd: Kiitos, arvoisa puhemies! Ja ministerikin paikalla. Erittäin tärkeä laki etenkin Euroopassa. Minkälaisia uutisia on jatkuvasti, ja sota menossa ihan tässä meidän alueella, ja jatkuvasti se vähän niin kuin meinaa levitä uusiin suuntiin, niin tällaisen lain ja koko tämän asian merkitys, miten terveydenhuollon pitää varautua olemaan siinä mukana, on tosi merkittävä.

Minun mielestäni tässä on monia erittäin tärkeitä juttuja, mutta semmoisena ehkä pääajatuksena on se, mitä edustaja Nikkanenkin äsken toi, että kuka olisi uskonut, että Nato on se, joka tulee pelastamaan meidän terveydenhuollon verkostoa. Jotenkin tämä hallituksen esitys ei millään keskustele sen kanssa, että me just leikattiin sairaalatoimintoja. Tällä hetkellä on menossa Oulaskankaan sairaalan yöpävystykseen liittyvä kansalaisaloite, ja sen valossa näyttäytyy, että se ei ole edes kovin hyvä säästötoimikaan, koska ne säästöt ovat hyvin kyseenalaisia.

On aivan itsestäänselvää, että jos vaihtoehtoina on, että on muutama iso sairaala tai monta pientä sairaalaa, niin sotatilassa ne pienet sairaalat ovat turvallisempia ja helpompia suojata. Se on toinen kysymys, just tämä, että miten meidän pitäisi suojata näitä meidän pienempiäkin sairaaloita ja niiden toimintoja. Ja sitten toinen kysymys ihan suoraan on, että mistä rahaa kaikelle tälle. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Krista Kiuru, olkaa hyvä.

15.29 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Eduskunta on saanut jo käsitellä valmiutta ja varautumista parantavan hallituksen ensimmäisen esityksen viime kevätkesällä, ja siinähan käytännössä otettiin käyttöön tuo korona-aikainen, valmiuslain nojalla käytössä ollut

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

johtamismalli. Jokainenhan ymmärtää, että kun me puhumme valmiudesta ja varautumisesta, niin on kiinnostavaa se, riittävätkö nämä toiminnot, jotka osoittautuivat jo silloin varsin hankaliksi johtamisvälineen näkökulmasta.

No, nyt on hyvä, että on tehty asioita, ja olemme mekin SDP:ssä tukeneet tätä esitystä vahvasti. Aikoinaan, kun valiokunta tämän käsitteli ennen kesää, tämä esitys sinänsä oli yksimielinen. On siis tärkeää, että nykylakiin tuodaan toimia, joilla voidaan valmiutta ja varautumista parantaa, ja johdetaan sitä hyvinvointialueista, eri tahoista, koostuvalla ryhmällä, jonka tehtävä on arvioida erityyppisiä uhkia ja tiedottaa myöskin ministeriötä siitä, mikä on meno.

Toisaalta on tärkeätä, että hyvinvointialueilla ja erityisesti erityisvastuualueilla, käytännössä yliopistosairaalan omaavilla hyvinvointialueilla, on vahva varautumisen rooli. Tämä kaikki on nyt tehty. Mutta seuraavaksi kysymys on se, miten me lähemmekin viemään tätä jo sinne 2.0-tasolle. Oma huoleni ei ole se, etteikö pystyttäisi tekemään kaikkea sitä, mitä on jo kokeiltu, vaan se, mitä tehdään, kun Suomi oikeasti tarvitsee apua. Ja näistä uhista, joita nyt meihin voi kohdistua, yksi on tämä aseellinen uhka tai siihen liittyvä uhka, ja sitä kautta ministeriö on tuonut tänne jo yhden osa-alueen hoidettavaksi.

Minusta tässä pitäisi myöskin etsiä vahvasti valmiuteen ja varautumiseen isompia työkaluja, jotka koskevat erityyppisiä uhkia, ja se tässä on vielä tekemättä. Mutta niin kuin totesin, me SDP:ssä tullaan vastaamaan tähän esitykseen erittäin positiivisella tavalla. Me koemme, että on hirveän tärkeätä, että valmiutta ja varautumista parannetaan, eikä tietenkään ole hyvä, että tässäkin on mennyt kaksi vuotta. Eli kyllä tässä tosi paljon on tehtävää. Nämä ovat vakavia kysymyksiä kansakunnan kannalta, ovatko valmius- ja varautumisasiat opitusta seuraavalla tolalla.

Me olemme oppineet myöskin Ukrainan tilanteesta Venäjän hyökkäyssodan johdosta, ja kyllä siinä on vakavia opetuksia meille. Yksi, mitä me ollaan ihmetelty täällä yli kaksi vuotta, on se, miksi yhteiskunnassa ei keskustella lainkaan siitä, millä tavalla tämä turvallisuusuhka, joka leijuu ilmassa, vaatii myöskin parempaa varautumista sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Ja vasta nyt, yli kahden vuoden jälkeen, me ollaan sitä mieltä, että kyllä täällä uhkaa on. Tämä on minusta aika tärkeä asia, ja sen takia pidän tärkeänä, että ministeri on tuonut tämän ehdotuksen tänne, jotta me voidaan käydä tästä keskustelua.

Ensinnäkin virka-avun antaminen Puolustusvoimille on tätä päivää, ja meidän on nähtävä, että myöskin alueellisesti onnistumismahdollisuudet ovat paremmat, kun hyvinvointialueilla on myöskin velvollisuus virka-apua antaa Puolustusvoimille, käytännössä vastata niihin vaatimuksiin ja toimiin, joita yhteistyössä pitäisi valmiuden ja varautumisen kannalta tehdä.

Ajatelkaa, että Suomen lainsäädännössä ei ole ollut tällaista. Myöskin tämä sopimus, joka USAn kanssa tehtiin, DCA-sopimus, on vakava kysymys, koska näitä asioita ei silloin pohdittu tarpeeksi sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta. Nyt me siis ollaan vasta tässä vaiheessa.

Mennään sitten yksityiskohtiin. Tämän lisäksi tässä esitetään, että varautuminen ja valmius tulisi hyvinvointialueille erityiseksi tehtäväksi ja vaatimukseksi. No, onhan siellä aina ollut jonkun tyyppisiä varautumis- ja valmiustehtäviä, mutta minusta on tärkeätä, että nyt tähän tulivat nämä tilat. Olen itse ollut hyvin huolissani siitä, että Suomi on lasisia sairaalarakennuksia täysi. Se on hyvin vakavaa. Kun te katsotte Ukrainan karttaa, mitä tapahtuu, kun maahan on hyökätty? Ei ole lasia enää yhtään pystyssä niillä hyökkäysalueilla. On epäiltävissä, että jos Suomeen tällainen aseellinen uhka kohdistuisi, niin todennäköisesti

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

myöskin meidän sairaalaverkkoa harvennettaisiin samalla todella surullisella ja kauhealla tavalla kuin mitä Ukrainassa on tapahtunut.

On tärkeää, että näitä kuumatoimintoja, siis päivystystä, leikkaustoimintaa ja myöskin tehoa, viedään maan alle. Minua ihmetyttää se, miksi näitä toimintoja ei kollegaministerin puolella nyt ohjata vahvasti. Meillä on tulossa uusia sairaalahankkeita, ja kaikki rakennetaan maan päälle. Kaikki rakennetaan maan päälle, ja nyt meillä on täällä esitys, jossa nimenomaan nämä tilat tarkoittavat käytännössä sitä, että hyvinvointialueiden pitää tilojen kohdalla varautua siihen, jos tänne joku hyökkää. Tämä on minusta vakava kysymys myöskin suomalaisen yhteiskunnan kannalta. Jos me haemme tässä verohyötyjä ja niitä säästöpaikkoja, eikö olisi järkevää, että meillä olisi myöskin maanalaisia tiloja erityisesti läntisemmässä Suomessa?

Tämä on todella iso kysymys, ja minä toivoisin, että ministeri vastaisi siihen, millä aikataululla hyvinvointialueilla on mahdollisuus hakea näitä rahoja, joita te olette tässä meidän silmiemme edessä jo vähän levitelleet — tai ainakin, jos Partasen puheenvuorosta, joka on kokoomuksen varapuheenjohtaja, sai jotain selkoa, hän jo viittasi siihen, että rahaa on tulossa. Näitä eurojahan nyt ei ole näkyvissä, vaikka budjettilait ovat tulossa tänne, ja niitä kaiketi sitten laitetaan lisätalousarviossa hakuun. Mutta on tärkeätä, että hyvinvointialueet ja kansanedustajat sekä suuri yleisö tietäisivät, millä juoksulla näitä tiloja ruvetaan viemään maan alle. Siitähän tässä, puhemies, tosiasiaa on kysymys.

Sitten, mitä ovat nämä kriisivarautumisen muut asiat, ei vain tila-asiat? On ensihuoltoon liittyviä kysymyksiä, materiaalikysymyksiä, ja me näimme, kuinka rähmällämme me olimme myöskin varautumisen ja valmiuden osalta korona-aikana näitten materiaalien osalta. Nämä ovat kyllä vakavia asioita, se, että nämä viedään lakiin näin huolellisella tavalla, ja pidän sitä tosi tärkeänä, että myöskin materiaalisesti varaudutaan.

Arvoisa puhemies! Ihan viimeisenä otan sitten kantaa vielä tähän päivystysverkkoon. Minä kyllä toivoisin, että ministeri voisi vielä harkita, onko se sen arvoista. Kysyn tätä sen takia, että meillä on täällä kansalaisaloite Oulaskankaasta käsittelyssä ja julkisessa kuulemisessa, jonka lausunnot ovat siis jo julkisia. Julkisessa kuulemisessa sosiaali- ja terveysministeriö totesi, että nämä päivystyspaikat ja nämä päivystysverkkoon tehdyt muutokset ovat alle miljoonan euron kysymyksiä. Nyt kysynkin teiltä, ministeri, kun te joudutte panemaan toistasataa miljoonaa varmasti pöytään, ovatko nämä noin miljoonan euron kysymykset, joista me olemme täällä tosi huolissamme, teidän mielestänne mitenkään tähän valmiuteen ja varautumiseen liittyviä asioita. [Puhemies koputtaa] On hyvin huolestuttavaa, että päivystysverkkoa valtioneuvoston pöydässä pohditaan. Olisi tärkeää, että varautumisen ja valmiuden näkökulmasta myös hyvinvointialueilla [Puhemies koputtaa] olisi mahdollisuus itse päättää päivystysten järjestämisestä. Se olisi todellista valmiutta ja varautumista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

15.37 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Sosiaali- ja terveyspalvelut eivät ole pelkästään arkisia peruspalveluja. Ne ovat myös osa yhteiskunnan kriisinkestävyyttä ja kansallista turvallisuutta. Meillä on vastuu siitä, että ihmiset saavat tarvitsemansa hoivan myös silloin, kun olosuhteet muuttuvat nopeasti tai poikkeuksellisesti, vihollinen hyökkää. Tällä hallituksen esityksellä vahvistetaan tärkeää osaa turvallisuuttamme. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiin ehdotetaan muutoksia, joilla täsmennetään ja vahvistetaan hyvin-

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

vointialueiden varautumisvelvoitteita. Suuri viisaus näissä asioissa on hyvinvointialueilla itsellään. Tämä on oikea ja ajankohtainen esitys.

Arvoisa puhemies! Varautuminen ei ole vain paperiharjoittelua, suunnittelua. Se on konkreettista valmistautumista siihen, että palvelut toimivat myös häiriötilanteissa, kuten sähkökatkojen, kyberhyökkäysten, pandemioiden tai väkivaltaisten iskujen aikana. Tässä esityksessä tarkennetaan, että hyvinvointialueiden on entistä systemaattisemmin varauduttava väestön terveyden ja hyvinvoinnin turvaamiseen kaikissa tilanteissa. Tämä on erityisen tärkeää Pohjois-Suomessa, jossa etäisyydet ovat pitkiä ja resurssit hajautettuja. Kun lähimpään päivystykseen on matkaa satoja kilometrejä, ei varauduta vain järjestelmän kriisinkestävyyteen vaan ihmishenkien turvaamiseen. Harvaan asutuilla alueilla pienikin häiriö voi muodostua nopeasti vakavaksi, ellei siihen ole varauduttu huolellisesti. Varautuminen koskee niin henkilöstöä, tietojärjestelmiä kuin lääkehuoltoa. Uutta on myös se, että hyvinvointialueiden täytyy yhteensovittaa valmiussuunnittelua aluehallintovirastojen, pelastusviranomaisten ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa. Tämä vahvistaa kriisiajan johtamista ja tilannekuvaa myös alueellisesti.

Arvoisa puhemies! Turvallisuus ei synny vahingossa. Se on tulosta suunnittelusta, ennakoinnista, yhteistyöstä, harjoittelusta ja selkeästä lainsäädännöstä. Tämä esitys tukee kaikkia näitä. Se antaa hyvinvointialueille aiempaa vahvemman, selkeämmän kehyksen valmistautua. Tämä on sekä kansalaisten että henkilöstön oikeusturvan kannalta tärkeää. Pohjois-Suomi tarvitsee erityistä huomiota myös varautumisessa. Pitkät etäisyydet, vaativat sääolosuhteet ja harva asutus eivät saa olla este sille, että turva ja hoito saavuttavat ihmiset. Tämän lakiesityksen avulla voimme vahvistaa koko Suomen, myös pohjoisen, valmiutta kohdata vaikeat ajat yhdessä ja turvallisesti. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Keskustelulle tässä kohdassa varattu aika lähestyy nyt loppuaan. Annan ministeri Grahn-Laasoselle kolmen minuutin vastauspuheenvuoron. Muilta osin keskustelua ja asian käsittelyä jatketaan myöhemmin. — Ministeri, olkaa hyvä.

15.41 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen: Arvoisa puhemies! Keskustelun perusteella jäi kuva, että eduskunnassa ymmärretään varautumisen välttämättömyys ja jaetaan yhteinen tilannekuva. Suomen puolustuskyvyn kannalta olennaisen tärkeää on nostaa terveydenhuollon varautumisen tasoa. Ukrainalaiset ystävät kertovat siitä, kuinka Venäjä ei kunnioita mitään. Punainen risti sairaalan katolla tai ambulanssin katolla ei sille merkitse välttämättä suojaa vaan maalitaulua. Ambulansseja, sairaaloita, jopa lastensairaaloita pommitetaan, ja tämä on sodan kuva Ukrainassa. Suomessa tämä lainsäädäntö tehostaa ja vahvistaa varautumista sosiaali- ja terveydenhuollon saralla, ja se onkin välttämätöntä. Siellä meillä on paljon tehtävää.

Tässä nousi keskustelua sairaalaverkosta, ja Suomessa on kokoomme nähden laaja ja kattava, koko maan kattava sairaalaverkko, ja yhtään sairaalaa ei hallituksen päätöksellä ole lakkautettu. Nyt kannattaa huolella perehtyä tämän esityksen sisältöön ja sen ytimeen, nimittäin esityksen mukaan hyvinvointialueille säädettävät uudet tehtävät liittyisivät terveydenhuollon toimitilojen suojaamiseen, terveydenhuollon toimintojen siirrettävyyteen, ensihoidon lisäresursointiin, materiaallisen varautumisen parantamiseen ja yhteiseen suunnittelu-, koulutus- ja harjoitustoimintaan Puolustusvoimien ja puolustusliitto Naton kanssa.

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

Eli kyse on siitä, miten esimerkiksi kriittiset toiminnot terveydenhuollossa voidaan suojata, siirtää ja hajauttaa.

Valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Kiuru esitti kysymyksen sairaaloiden suojaamisesta ja pyysi suurelle yleisölle tästä tietoa. Valitettavasti hyvinvointialueiden varautumisvelvoitteiden tarkempi sisältö on salassa pidettävä eikä sitä voi tuoda julki, mutta valiokunnalla luonnollisesti on laajat tiedonsaantioikeudet ja -mahdollisuudet. Mutta ymmärrätte varmasti, että se, miten esimerkiksi hyvinvointialueiden kanssa keskustellaan ja minkälaisista ohjausta annetaan tilojen suojaamisesta ja tästä kriittisestä infrastruktuurista, ei ole sen tyyppistä tietoa, josta puhutaan tässä salissa avoimesti. Kyse on turvallisuustekijästä.

Todellisuus meidän puolustuksessa on se, että Puolustusvoimat tukeutuvat lähes kokonaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmään niin normaalioloissa kuin sodan uhan ja sodan aikana, eli välttämätön yhteys terveydenhuollon ja Puolustusvoimien välillä meillä on, ja tämä yhteistyö on tiivistynyt ennennäkemättömällä tavalla Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan jälkeen, ja sitä myöten olemme myöskin antaneet jo aiemmassa vaiheessa hallituksen esityksen näistä johtamisen rakenteista hyvinvointialueilla.

Nyt on tämä tärkeä hallituksen esitys, joka koskee nimenomaan puolustuskykyä ja sotilaallisen voimankäytön uhkaa. Meillä on tulossa vielä hyvinkin lähiaikoina lukuisia lainsäädäntöhankkeita, jotka koskevat varautumisen tehostamista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Ne koskevat muun muassa lääkkeiden saatavuutta, lääkkeiden velvoitevarastointilaita ja myöskin henkilöstön siirrettävyyttä ja kansainvälistä apua. Eli Suomen lainsäädäntö ei tällä hetkellä esimerkiksi tarjoa mahdollisuuksia kansainvälisen avun tarjoamiseen mutta ei myöskään vastaanottamiseen, ja tähän liittyviä pykäläministeriössä [Puhemies koputtaa] parhaillaan valmistellaan. Kiitän eduskuntaa ja erityisesti sosiaali- ja terveysvaliokuntaa jo ennakoon käydyistä hyvistä, perusteellisista keskusteluista, joiden pohjalta tätäkin valmistelua on tehty. — Kiitos.

Talman Jussi Halla-aho: Tack. — Debatten och behandlingen av ärendet avbryts. Behandlingen av ärendet fortsätter i detta plenum efter de övriga ärendena på dagordningen.

Riksdagen avbröt behandlingen av ärendet klockan 15.45.

Riksdagen fortsatte behandlingen av ärendet klockan 16.37.

Förste vice talman Paula Risikko: Nu fortsätter behandlingen av ärende 9 på dagordningen som avbröts tidigare under detta plenum. — Debatten fortsätter. Ledamot Rintamäki, varsågod.

16.38 Anne Rintamäki ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä olevan hallituksen esityksen tarkoituksena on antaa hyvinvointialueille Puolustusvoimien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyviä uusia tehtäviä, jotka liittyvät poikkeusoloihin varautumiseen. Tavoitteena on vahvistaa terveydenhuollon valmiutta vastata muuttuneeseen turvallisuusympäristöön erityisesti aseellisen hyökkäyksen uhan alla sekä tukea Suomen puolustuskykyä.

Uudet tehtävät liittyvät terveydenhuollon tilojen suojaamiseen, toimintojen siirrettävyyteen, ensihoidon lisäresursointiin, materiaalliseen varautumiseen sekä yhteiseen suunnitte-

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

luun ja harjoitteluun. Esityksen taustalla on tietysti Suomen turvallisuusympäristön muutos. Suomi on tuore Nato-maa, ja Venäjä jatkaa raakalaismaista sotaansa Ukrainaa vastaan, eikä loppua näy, pikemminkin uusia vaaran paikkoja koko Euroopalle, kuten enemmän tai vähemmän tahattomia ilmatilaloukkauksia nyt aivan viime päivinä.

Hyvinvointialueilla on aivan keskeinen rooli puolustuskyvyn tukemisessa, ja nämä esitetyt muutokset parantavat turvallisuutta ja varautumista poikkeusoloihin normaaliolojen palveluita vaarantamatta. Yhteistyö Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen, hyvinvointialueiden ja Naton kesken luo luottamusta järjestelmän toimintakykyyn tosipaikan tullen.

Arvoisa puhemies! Lausuntopalautteen perusteella esitystä pidetään tarpeellisenä. Taloudellisia vaikutuksiakin esityksellä on, mutta valtio kattaa kustannukset, joita on arvioitu olevan kerralla 300 miljoonaa investointeihin viidessä vuodessa ja sitten 30 miljoonaa euroa vuosittain ylläpitoon. Vaikka tämä on rahanmenoa, menee raha oikeaan paikkaan, Suomen puolustuskyvyn vahvistamiseen. Kiireellisten terveyspalveluiden täytyy olla saatavissa myös poikkeusoloissa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen.

16.40 Minna Reijonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Varautuminen ja varautuminen ja varautuminen on todella tärkeää, ja tässä just käytiin läpi näitä hyvinvointialueita siltä kannalta, että varautuminen on siellä tärkeää. Jos vaikka joku sotilaallinen uhka ja tällainen sota kuitenkin tuossa lähellä on, niin se on tosiaan tärkeää, että se huomioidaan, ja tässä just käytiin tätä keskustelua. Samalla nousi esille eri hyvinvointialueilla tilanne, mikä siellä on päivystyksen osalta ja muittenkin vastaanottojen osalta.

Pohjois-Savo nousi esille monessa puheenvuorossa. No, nyt täällä ei taida olla Pohjois-Savosta, ei täällä ole enää yhtään päättäjää, ei taida kyllä olla hyvinvointialueeltakaan yhtään Pohjois-Savon päättäjää enää paikalla, mutta asia on itse asiassa aika merkittävä. Meillä on Kuopion yliopiston sairaalan päivystys erittäin ruuhkautunut, ja siitä on myös ministeri ollut huolissaan juuri sen takia, että vuodeosastoja ei siellä kerta kaikkiaan ole. Siellä on vuodeosastoja jo nyt lakkautettu ja lopetettu ihan yllin kyllin. Minulla on ihan lista niistä. Aikaisemmin on jo Nilsia lopetettu sieltä, siellä on Kaavi, Tuusniemi, Leppävirta, Lapinlahti on lopetusuhan alla, Pielavesi, Joroinen. Todella, todella, todella monta on näitä lopetettuja. Sitten rupesin miettimään, miksi näitä on oikeastaan lopetettu, koska silloinhan se päivystys ruuhkautuu. Ja kun ei ole näitä vuodeosastoja, niin ne ihmiset odottavat sitä jatkopaikkaa siellä päivystyksessä. Silloinhan se päivystys ruuhkautuu, ja sinne ei saada niitä ihmisiä, joiden tarvitsee sinne mennä, olemaan, koska siellä on ihmisiä, jotka jonnottavat vuodepaikkoja, joita ei kerta kaikkiaan ole. No, hyvinvointialuehan itsenäisesti päättää näistä vuodeosastoista.

Sitten aloin selvittelemään, mikä siellä on tilanne, minkälainen siellä on tämä, kun se hän itse on päättävä elin. Katsoin sitten sitä, keitä siellä on päättäjinä ja mitkä puolueet siellä ovat vallassa, ja kuinka ollakaan, siellä hyvinvointialueen valtuuston ja hyvinvointialueen hallituksen puheenjohtajista puolet tulee keskustasta. — Keskustalaisia ei taida olla paikalla, ilmeisesti ei kiinnosta nyt tämä vuodeosastoasia. — Siellä on lakkautettu vuodeosastoja. Toivon, että siellä näitä vuodeosastoja ei lakkauteta, muuten tilanne on katastrofaalinen. Ne ovat äärettömän tärkeitä, ja tämä varautuminen on tärkeää, mutta ei vuodeosastoja voi lakkauttaa ihan älyttömästi. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

16.42 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! On erittäin tärkeästä asiasta kysymys, ja täytyy sanoa, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan teki tämän entistä ajankohtaisemmaksi. Siinä mielessä on tälle asialle nyt tehtävä aika nopeasti muutoksia ja mahdollistettava tämä esitetty lainsäädäntömuutos. Puolustusvoimat luopui omasta sairaalaverkostaan, Tilkka taisi olla viimeisenä vuonna 2005, kun siitä luovuttiin. Sen vuoksi tämä koko Puolustusvoimien varautuminen sairaalapuolella on nyt sitten hyvinvointialueiden vastuulla, ennen se oli käytännössä sairaanhoitopiireillä.

On erittäin hyvä, että tätä etukäteen varautumista tehdään ja täällä varaudutaan isompiin potilasmääriin, turvaamaan tiloja ja turvaamaan lääkkeiden saantia, mutta se, mikä tässä on tärkeätä, on tämä toimitilakysymys, se, missä hoidetaan potilaita ja missä sitä tehdään.

Se, mikä tänään keskustelussa ei vielä tullut esiin, on se, että tämä liittyy myöskin siihen, että kun potilaita pitää liikutella aika isojaakin määriä, niin myöskin tämän kuljetuskaluston osalta tässä varmaan hyvinvointialueet joutuvat miettimään niitä omia resurssejaan, sitä, mitä niitten osalta sitten pitäisi tässä yhteydessä huomioida.

Puolustusvoimat arvioi sitä kulloinkin tosiasiallisen tarpeen perusteella, ja varmasti eri puolilla maata tulee olemaan erilaiset valmistautumiset ja muut, ja sekin on tässä hyväksyttävä. Toivoisin, että kuitenkin hyvinvointialueilla ja Puolustusvoimilla olisi paljon yhteistyötä ja yhteistä harjoittelua ja valmistelua siihen, että me hoidettaisiin terveydenhuollon tarve tällaisessa tilanteessa. Meidän pitää oppia näistä kriiseistä, jotka meillä ovat olleet, pandemia ja muita kriisejä. Niissä on tiettyjä valmiusjärjestelmiä pystytty hyvin saamaan kuntoon, ja niitä on kehitetty koko ajan.

Minä näen tässä myös mahdollisuuksia. Arvoisa rouva puhemies, kun tämä menee valiokuntakäsittelyyn, toivoisin, että tällä Puolustusvoimien kanssa tehtävällä yhteistyöllä myöskin mietittäisiin niin sanottua kaksoiskäyttöä, sitä, mitä Puolustusvoimien tarpeita on ja mitä siviilitarpeita on, ja sitä, voivatko nämä tukea toisiaan ja voitaisiinko sitä palveluverkkoa myöskin pitää yllä semmoisilla alueilla, missä se pelkkä siviilikäyttö ei pysy yllä. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Sarkomaa.

16.45 Sari Sarkomaa kok: Kunnioitettu rouva puhemies! Jotta koskaan ei tulisi sotaa, niin siksi meidän on siihen parhaalla mahdollisella tavalla varauduttava, ja tämä lakiesitys on tärkeä osa Suomen kansallista varautumista ja varautumista yhdessä Naton kanssa tilanteessa, jossa maailmalla myllertää ja Euroopassa käydään sotaa.

Tässä käsittelyssä olevassa esityksessä todellakin ehdotetaan muutettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettua lakia. Esityksen tarkoitus on antaa hyvinvointialueille Puolustusvoimien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyviä uusia tehtäviä, jotka liittyvät poikkeusoloihin varautumiseen.

Tämä on herättänyt todella paljon keskustelua, ja olen saanut paljon kysymyksiä ja viestejä sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoilta. On todella tärkeää, että hyvinvointialueilla sitten käydään keskustelua ja myöskin siellä työssä olevat ihmiset saavat tietoa. Tietenkään ne varautumissuunnitelmat eivät ole julkisia, eikä yksittäisistä niistä täällä voi keskustella, mutta on tärkeää, että henkilöstö on sitten siinä vahvasti mukana. Kiinnostusta paljon on ja tiedonpyyntöä on.

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

Todellakin tämä lakiesitys vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon kriisivalmiutta ja poikkeusoloihin varautumista. Esitys on tärkeä osa Suomen kokonaisturvallisuuden vahvistamista. On todella kiitettävää, että hallitus tuo eduskuntaan määrätietoisesti esityksiä Suomen ja suomalaisten turvallisuuden takaamiseksi. Olennainen tavoite on varmistaa, että hyvinvointialueilla on todellakin selkeät suunnitelmat ja resurssit, jotta apu tavoittaa ihmiset nopeasti kaikissa tilanteissa.

Suomi on hyvin erilainen. Täällä on keskusteltu maan eri osien tilanteesta. Itse tulen Helsingistä, pääkaupungista, ja kun katsotaan tätä rahanjakoa ja koko tätä kokonaisuutta, on todella tärkeää, että ymmärretään, mikä on pääkaupunkiseudun rooli ja minkälaisia paikkoja varautua ovat suuret kaupungit.

Esityksen mukaan hyvinvointialueille säädettävät uudet tehtävät liittyisivät terveydenhuollon toimitilojen suojaamiseen, terveydenhuollon toimintojen siirrettävyyteen, ensihoidon lisäresursointiin, materiaalliseen varautumiseen ja sen parantamiseen sekä yhteiseen suunnittelu-, koulutus- ja harjoitustoimintaan Puolustusvoimien ja Naton kanssa.

Se, minkä tässä haluan, puhemies, vielä sanoa, on se, että esitys perustuu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan, jonka mukaan huolehditaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen yhteensopivuudesta Naton jäsenyysselvointeiden kanssa.

Esityksen tarkoitus on varmistaa, että sotepalvelut voidaan turvata kaikissa olosuhteissa. Tämän vielä lopuksi sanon ja totean, että tämä esitys on hyvin tarpeellinen ja tervetullut ja on tosiaan tärkeää, että tämä huolella täällä eduskunnan valiokunnassa käsitellään. — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till social- och hälsovårdsutskottet, som grundlagsutskottet och försvarsutskottet ska lämna utlåtande till.